

Derleme / Review Article

Sağlık yönetimi bölümünün üniversite sınavında ve kamuya personel alımlarındaki kontenjanları: 2016 yılı değerlendirmesi

Placement of department of health management in university admission exam and public personel recruitment: Assessment of 2016

Yasin Uzuntarla

Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara, Türkiye

Anahtar Kelimeler:

Sağlık yönetimi, üniversite sınavı, öğretim üyesi, kamu personel alımı

Key Words:

Health management, university exam, instructor, public personel recruitment

Yazışma Adresi/Address for correspondence:

Yasin Uzuntarla,
Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi
yasinuzuntarla@gmail.com

Gönderme Tarihi/Received Date:
03.01.2017

Kabul Tarihi/Accepted Date:
27.01.2017

Yayımlanma Tarihi/Published Online:

31.03.2017

DOI:

10.5455/sad.13-1483426746

ÖZET

Bu çalışma ile sağlık yönetimi bölümünün üniversite sınavındaki kontenjanları, öğretim üyesi durumu ve kamuya merkezi personel alımlarındaki kontenjanlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda ÖSYM'nin (Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı) kurumsal internet adresinden Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) ve Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) 2016 yılı başvuru ve tercih kılavuzlarından yararlanılmıştır.

31'i kamu, 24'ü özel olmak üzere 55 üniversitede lisans düzeyinde sağlık yönetimi bölümü bulunmaktadır. Kamu üniversiteleri 4630, özel üniversiteler 1253 olmak üzere toplam 5883 öğrenciye kontenjan açmıştır. Kamu üniversitelerindeki kontenjanların tamamına, özel üniversitelerin ise büyük bir kısmına öğrencilerin yerleştiği bulunmuştur. Öğretim üyelerinin sayısına bakıldığında kamu üniversitelerinde 22 profesör, 30 doçent, 92 yardımcı doçent olmak üzere toplam 144; özel üniversitelerde ise 21 profesör, 13 doçent, 40 yardımcı doçent olmak üzere toplam 74 öğretim üyesinin bulunduğu görülmüştür. Ayrıca 2016 yılı merkezi alımlarla kamuya toplamda 24.817 kişinin alındığı fakat sağlık yönetimi mezunlarına bir kişilik bile kontenjan açılmadığı bulunmuştur.

Üniversiteye öğrenci ve kamuya personel alımındaki kontenjanların, kamu ve özel sektördeki ihtiyaçlar gözetilerek İnsan Kaynakları Yönetimi ilkeleri doğrultusunda planlanması önerilmektedir. Profesyonelleşmenin özellikle de insan hayatına doğrudan etkili olan sağlık sektöründe profesyonelleşmenin vazgeçilmez bir gerçek olduğu perspektifinden bakıldığında, sağlık yönetimi alanında öğrenim gören sağlık profesyonellerinin kaliteli ve nitelikli sağlık hizmeti için kamuda daha fazla istihdam edilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

ABSTRACT

With this study it is aimed to analyze that the quota of health management department in university exam, the number of instructor and the quota of central public recruitment of them. In this context 2016 application and preference guide of student selection and placement system and public personnel selection exam is used.

There are 55 universities that have undergraduate health management department including 31 public and 24 private universities. Totally 5883 quota is set for students, 4630 of them for public universities and 1253 of them for private universities.

It is found that students placed to all of the public universities quota and to most of the private universities quota. When the number of instructor is examined it is observed that there are 144 instructor including 22 professors, 30 associate professors and 92 assistant professors in public universities; there are 74 instructor including 21 professors, 13 associate professors and 40 assistant professors in private universities. Besides it is observed that 24.817 personnel were recruited in central recruitment in 2016, but there was not reserved any quota not even one for them who has graduated from health management department.

It is suggested that the quota of student admission to university and personnel recruitment to public should be planned considering the necessities of public and private sector according to human resources management principles. When looked at the perspective that professionalisation especially in health sector which is very influential for human life directly is indispensable truth, it is evaluated that employment of health management educated professionals in public more would be beneficial for qualified health service.

GİRİŞ

Sağlık hizmetlerinin kaliteli ve verimli sunulabilmesinde malzeme, süreç, teknoloji gibi birçok unsurun yanı sıra nitelikli sağlık profesyonellerine de ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda sağlık yönetimi; sağlık

kurumları kaynaklarının amaçlar doğrultusunda etkili kullanılması, koordine edilmesi ve harekete geçirilmesi, değerlendirilmesi, analitik ve proaktif bir yaklaşım sergilenmesi gibi birçok fonksiyonel beceri ve davranış gerektiren interdisipliner bir alandır. Dolayısıyla bu alanda eğitim görmüş, yöneticiliği hem bilim hem sanat

olarak gören ve uygulayan sağlık yöneticileri, sağlık profesyonelleri ekibinin bir unsurudur.

Sağlık yönetimi, sağlık alanındaki problemleri ele alarak çözümler üretmeye çalışan, alternatifler sunan ve her zaman daha iyiye ulaşmak için sağlık alanındaki tüm paydaşların katılımını, organize olmasını vurgulayan multidisipliner bir alandır (1). Sağlık kurumlarının diğer işletmelerden farklı özelliklere sahip olması ve direkt olarak insan hayatına etki edebilen bir alan olması, sağlık kurumlarının bu alanda eğitim görmüş kişiler tarafından yönetilmesini gerektirmektedir. Sağlık yönetimi, sadece tıp eğitimi alan doktorların idarecilik yapması yerine işletmecilik ve sağlık eğitimi alan profesyonel yöneticilerin sahada daha iyi sağlık çıktıları oluşturabileceğini odak almaktadır (2,3). Çünkü profesyonellik, bir mesleği en az hata ile sistemli olarak yapmak anlamına gelmektedir ve değişen makro, mezo ve mikro şartlara göre profesyonellerin kurumu yeni duruma uyumlu hale getirmesini mümkün kılmaktadır (4-6).

Sağlık yönetimi kavramı, genelde hastane yöneticiliği olarak kullanılmış ve hastaneyi yönetmek için farklı bir eğitim gerektirdiği 20. yy. başlarında Amerika Birleşik Devletleri'nde fark edilmiştir (7). Michael Davis'in 1929 yılında basılan "Hospital Administration: A Career" isimli eseri önemli yenilikler getirmiş ve 1934 yılından sonra çok sayıda üniversitede lisansüstü seviyede hastane yönetimi ile ilgili eğitimler verilmeye başlanmıştır (8).

Sağlık yönetimi eğitimi, ülkemizde ilk defa 1963 yılında "Sağlık İdaresi" isimli lisans programı ile verilmeye başlanmıştır. Sağlık Bakanlığı Mesleki Eğitim Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren okul, daha sonra Hacettepe Üniversitesi bünyesinde "Sağlık İdaresi Yüksekokulu" ismiyle eğitim vermiştir (8,9). Sağlık yönetimi alanının öneminin anlaşılmasının ardından, yıllar içerisinde birçok üniversitede ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora seviyesinde programlar açılmıştır.

Bu çalışma ile ülkemizde sağlık yönetimi bölümünün üniversite sınavındaki kontenjanları, öğretim üyesi durumu ve kamuya merkezi personel alımlarındaki kontenjanlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ-YÖNTEM

Çalışma kapsamında sağlık yönetimi bölümünün üniversite sınavındaki kontenjanlarını ve öğretim üyesi sayısını belirlemek amacıyla Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı'nın (ÖSYM) resmi internet adresindeki Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu/2016 incelenmiştir (10).

Kamu personel alımlarındaki kontenjanları belirlemek için ise "Sağlık İdaresi, Sağlık Yönetimi, Sağlık Kurumları İşletmeciliği, Sağlık Kurumları Yöneticiliği lisans programlarının birinden mezun olmak." koşulunu taşıyan "4597" sayılı nitelik kodu, 2016 yılı içerisinde gerçekleştirilen 2016/1, 2016/2, 2016/3, 2016/4, 2016/5, 2016/6, 2016/7 kamu personel alımları başvuru kılavuzlarında taranmıştır (11-17).

BULGULAR

2016-2017 eğitim öğretim yılı kamu üniversitelerinde açılan sağlık yönetimi bölümü kontenjanları Tablo 1a ve Tablo 1b' de sunulmuştur.

Tablolar incelendiğinde, sağlık yönetimi bölümünde lisans düzeyinde öğrenim veren 31 kamu üniversitesinin olduğu görülmektedir. Bu üniversitelerde 3905'i normal öğretim (2000'i açık öğretim), 725'i ikinci öğretim olmak üzere toplam 4630 kişilik kontenjan açılmıştır. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi 2000 kişilik, Gümüşhane Üniversitesi 150 kişilik kontenjan ile en yüksek sayıda öğrenci alan okullardır. Aksaray Üniversitesi, Ardahan Üniversitesi ve Muş Alpaslan Üniversitesi gibi bölümü yeni açan bazı üniversiteler ise 50 kişilik kontenjan belirterek az sayıda öğrenci almına gitmişlerdir.

Kamu üniversitelerindeki öğretim üyesi sayılarına bakıldığında ise 22 profesör, 30 doçent ve 92 yardımcı doçent olduğu görülmektedir. Öğretim üyesi yönünden en zengin kadronun 5 profesör, 4 doçent ve 4 yardımcı doçent ile Hacettepe Üniversitesi olduğu bulunmuştur. Özellikle bazı yeni üniversitelerde ise öğrenci alımı için asgari 3 öğretim üyesinin bulunması koşulunun, 3 yardımcı doçent ile karşılandığı fark edilmektedir.

2016-2017 eğitim öğretim yılı özel üniversitelerdeki sağlık yönetimi bölümü kontenjanları Tablo 2a ve Tablo 2b' de sunulmuştur. Lisans düzeyinde sağlık yönetimi eğitimi veren özel üniversite sayısı 24'tür. Bu üniversitelerde 139'u ücretli, 150'si tam burslu, 195'i %75 burslu, 658'i %50 burslu, 111'i %25 burslu olmak üzere toplam 1253 kişilik kontenjan açılmıştır. İstanbul Medipol Üniversitesi 250 kişilik kontenjan ile en yüksek sayıda öğrenci alırken, İstanbul Bilim Üniversitesi 15 kişilik kontenjan ile en düşük sayıda öğrenci almına gitmiştir.

Özel üniversitelerindeki öğretim üyesi sayılarına bakıldığında ise 21 profesör, 13 doçent ve 40 yardımcı doçent olduğu görülmektedir. Öğretim üyesi yönünden en zengin kadronun 5 profesör ve 1 yardımcı doçent ile Başkent Üniversitesi olduğu bulunmuştur.

Üniversite yerleştirme sonuçları incelendiğinde, kamu üniversitelerindeki kontenjanların tamamına, özel

üniversitelerin ise büyük bir kısmına öğrencilerin yerleştiği bulunmuştur. Kılavuzda yer alan KPSS başarı puanları incelendiğinde ise Hacettepe Üniversitesi

mezunlarının daha yüksek puana sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 1a. 2016-2017 Dönemi Sağlık Yönetimi Lisans Öğrenimi Kamu Üniversiteleri Kontenjanları

ÜNİVERSİTE	NORMAL ÖĞRETİM	İKİNCİ ÖĞRETİM	TOPLAM	KPSS BAŞARILARI			ÖĞRETİM ÜYESİ MEVCUDU		
				KPSS ¹	KPSS ²	KPSS ³	Prof.	Doç.	Yrd.Doç.
Afyon Kocatepe Üniversitesi	65	65	130	62,76	62,64	52,28	-	-	3
Aksaray Üniversitesi	50	-	50	-	-	-	-	-	4
Anadolu Üniversitesi (Açık Öğretim)	2000	-	2000	-	-	-	-	-	-
Ankara Üniversitesi	80	-	80	65,93	66,49	-	3	4	1
Ardahan Üniversitesi	50	-	50	-	-	-	-	-	3
Cumhuriyet Üniversitesi-Sivas	60	60	120	67,44	61,52	-	-	1	3
Dicle Üniversitesi-Diyarbakır	60	-	60	68,63	65,83	-	-	-	3
Düzce Üniversitesi	70	70	140	-	-	-	1	1	4
Erzincan Üniversitesi	60	60	120	-	-	-	-	-	4
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	50	-	50	-	-	-	1	1	1
Gazi Üniversitesi-Ankara	100	-	100	-	-	-	2	2	2
Gaziosmanpaşa Üniversitesi-Tokat	60	-	60	-	-	-	-	-	3
Gümüşhane Üniversitesi	75	75	150	-	-	-	-	1	2
Hacettepe Üniversitesi-Ankara	80	-	80	72,22	69,19	-	5	4	4
İstanbul Üniversitesi	70	-	70	68,83	-	-	2	-	2
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	70	70	140	-	-	-	-	1	3
Karadeniz Teknik Üniversitesi-Trabzon	50	-	50	-	-	-	-	-	3
Kırıkkale Üniversitesi	60	-	60	66,92	64,44	-	-	-	5

Tablo 1b. 2016-2017 Dönemi Sağlık Yönetimi Lisans Öğrenimi Kamu Üniversiteleri Kontenjanları

ÜNİVERSİTE	NORMAL ÖĞRETİM	İKİNCİ ÖĞRETİM	TOPLAM	KPSS BAŞARILARI			ÖĞRETİM ÜYESİ MEVCUDU		
				KPSS ¹	KPSS ²	KPSS ³	Prof.	Doç.	Yrd.Doç.
Kırklareli Üniversitesi	60	60	120	-	-	-	1	1	1
Marmara Üniversitesi-İstanbul	80	-	80	69,55	66,39	-	2	3	6
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi-Burdur	70	60	130	-	-	-	-	-	4
Mersin Üniversitesi	50	-	50	-	-	-	-	-	3
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	50	-	50	-	-	-	-	2	3
Muş Alpaslan Üniversitesi	60	-	60	-	-	-	-	1	4
Necmettin Erbakan Üniversitesi-Konya	50	-	50	-	-	-	-	-	4
Ondokuz Mayıs Üniversitesi-Samsun	50	-	50	-	-	-	-	1	2
Sağlık Bilimleri Üniversitesi-İstanbul	60	-	60	-	-	-	1	-	4
Sakarya Üniversitesi	60	-	60	-	-	-	1	3	3
Selçuk Üniversitesi-Konya	70	70	140	67,48	63,98	-	-	2	2
Süleyman Demirel Üniversitesi-Isparta	65	65	130	68,63	64,79	73,01	2	2	3
Trakya Üniversitesi-Edirne	70	70	140	-	-	-	1	-	3
TOPLAM	3905	725	4630				22	30	92

Tablo 2a. 2016-2017 Dönemi Sağlık Yönetimi Lisans Öğrenimi Özel Üniversitelerin Kontenjanları

ÜNİVERSİTE	Ücretli	Tam Burslu	%75 Burslu	%50 Burslu	%25 Burslu	TOPLAM	KPSS BAŞARILARI			ÖĞRETİM ÜYESİ MEVCUDU		
							KPSS ¹	KPSS ²	KPSS ³	Prof.	Doç.	Yrd.Doç.
Acıbadem Üniversitesi/ İstanbul	-	5	-	45	-	50	62,18	64,32	-	-	3	2
Avrasya Üniversitesi-Trabzon	54	6	-	-	-	60	-	-	-	1	-	w2
Bahçeşehir Üniversitesi-İstanbul	-	3	-	30	-	33	-	-	-	-	2	2
Başkent Üniversitesi-Ankara	4	4	-	15	12	35	-	-	-	5	-	1
Beykent Üniversitesi-İstanbul	-	6	-	54	-	60w	-	-	-	-	1	3
Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi-İstanbul	14	7	-	7	7	35	-	-	-	1	1	1
Biruni Üniversitesi-İstanbul	-	6	-	-	54	60	-	-	-	1	-	2
İstanbul Arel Üniversitesi	7	5	-	42	-	54	-	-	-	1	-	2
İstanbul Aydın Üniversitesi	10	4	-	16	10	40	-	-	-	2	-	1
İstanbul Bilgi Üniversitesi	-	5	-	45	-	50	-	-	-	-	1	3
İstanbul Bilim Üniversitesi	-	5	-	10	-	15	-	-	-	1	-	2
İstanbul Gelişim Üniversitesi	-	7	26	37	-	70	-	-	-	-	-	3
İstanbul Medipol Üniversitesi (TR ¹ +İNG ² +Uzaktan ³)	27 ³	16 ¹ +6 ² +3 ³ =25	-	135 ¹ +48 ² =183	9 ¹ +6 ² =15	250	60,91	58,56	-	1	1	4
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	-	5	20	5	-	30	-	-	-	1	-	3

Tablo 2b. 2016-2017 Dönemi Sağlık Yönetimi Lisans Öğrenimi Özel Üniversitelerin Kontenjanları

ÜNİVERSİTE	Ücretli	Tam Burslu	%75 Burslu	%50 Burslu	%25 Burslu	TOPLAM	KPSS BAŞARILARI			ÖĞRETİM ÜYESİ MEVCUDU		
							KPSS ¹	KPSS ²	KPSS ³	Prof.	Doç.	Yrd.Doç.
İzmir Ekonomi Üniversitesi	2	2	-	5	13	22	-	-	-	1	1	1
Niğantaşı Üniversitesi-İstanbul	-	7	63	-	-	70	-	-	-	1	1	1
Okan Üniversitesi-İstanbul	9	4	-	24	-	37	-	-	-	1	-	2
Toros Üniversitesi-Mersin	-	4	-	36	-	40	-	-	-	-	2	2
Üsküdar Üniversitesi-İstanbul	-	7	33	30	-	70	-	-	-	2	-	2
Yeni Yüzyıl Üniversitesi-İstanbul	-	4	18	20	-	42	-	-	-	2	-	1
Doğu Akdeniz Üniversitesi-KKTC/Gazimağusa	4	3	-	18	-	25	-	-	-	-	-	-
Girne Amerikan Üniversitesi-KKTC/Girne	8	8	7	7	-	30	-	-	-	-	-	-
Lefke Avrupa Üniversitesi-KKTC/Lefke (TR ¹ +İNG ²)	-	5 ¹ +8 ² =13	5 ¹ +8 ² =13	20 ¹ +9 ² =29	-	30 ¹ +25 ² =55	-	-	-	-	-	-
Yakındoğu Üniversitesi-KKTC/Lefkoşa	-	5	15	-	-	20	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	139	150	195	658	111	1253				21	13	40

TARTIŞMA VE SONUÇ

Ülkemizde 1963 yılında Sağlık Bakanlığı bünyesinde eğitim vermeye başlayan ve sonrasında ise Hacettepe Üniversitesi bünyesinde eğitime devam eden Sağlık İdaresi Yüksekokulu bu alanda ilk olma özelliğini taşımakla birlikte, çalışmamızın sonucunda 2016 yılı itibarıyla 31'i kamu ve 24'ü özel toplamda 55 üniversitede lisans düzeyinde sağlık yönetimi eğitimi verildiği görülmüştür. ÖSYM tarafından yayınlanan kılavuza

göre (10), kamu üniversitelerinde 144 olan öğretim üyesi sayısı özel üniversitelerde 74'tür. Sağlık yönetimi alanında eğitim veren üniversite ve öğretim üyesi sayısının giderek yükseldiği görülmektedir.

Sağlık yönetimi bölümünün yüksek kontenjan ile özellikle küçük şehirlerde kurulu olan üniversitelerde açılmış olması ve bu illerde az sayıda sağlık tesisinin bulunması uygulamalı eğitimde kısıtlılıklara yol açmaktadır. Oysaki uygulamalı eğitim, sağlık programlarında eğitimin temel

bir parçası niteliğinde olup, eğitimin niteliği açısından teorik bilgi ile bütünleştirilmelidir (18,19). Mesleğin var olan değer, tutum, bilgi ve becerilerinin öğrenilmesinde ve bu alanda yeterlilik kazanılmasında uygulamalı eğitimin katkısı şüphesizdir (20). Ertaş tarafından sağlık yönetimi bölümü intörn öğrencileri üzerinde uygulama eğitimlerine yönelik yapılan çalışmada, öğrencilerin kamu ve özel hastaneler ile diğer sağlık teşkilllerinin satın alma, muhasebe, arşiv, sağlık kurulu, başhekimlik gibi birimlerinde uygulamalı eğitime tabi tutuldukları ve bu eğitimin mesleki uyum, adaptasyon ve istihdama önemli katkı sağladığı belirtilmiştir (3).

2016 yılı üniversiteye öğrenci alım kontenjanının sağlık yönetimi bölümüne toplamda 5883 olduğu bulunmuştur. 2016 yılı içerisinde kamu personel alımları incelendiğinde ise 7 farklı tarihteki alımda 24.897 kişilik alım yapıldığı görülmektedir. Fakat ne yazık ki "4597" nitelik kodundan başvurabilecek Sağlık Yönetimi mezunları kategorisi altındaki sağlık idaresi, sağlık yönetimi, sağlık kurumları işletmeciliği, sağlık kurumları yöneticiliği lisans programları mezunlarına ise bir kişilik bile kontenjan ayrılmadığı görülmektedir. Yani 2016 yılı içerisinde sağlık yönetimi mezunlarına kamu personel alımlarında yer verilmemiştir. 2016 yılı mezunlarının 2012 yılında üniversiteye girdiği düşünüldüğünden 2012 tarihli kılavuz da incelenmiş ve bölüm kontenjanının 2016 yılındakine nazaran düşük olmakla birlikte yine de yüksek olduğu değerlendirilmiştir. 2016 yılında kayıt yaptıran yaklaşık 5883 sağlık yönetimi öğrencisinin, ortalama olarak 2020 yılında mezun olacağı düşünüldüğünde ise istihdamın sadece özel sektöre yüklenmemesi ve öğrenci-mezun-emekli ilişkisinin ve sektörün durumunun göz önünde bulundurulmasının gerektiği değerlendirilmektedir.

Sağlık sektörünün karmaşık ve uzmanlık gerektiren bir alan olması (21), milyar dolarlık sağlık yatırımlarının bu konuda bütüncül bir bakışa sahip olan eğitimli kişilere bırakılması gerektiği (22) olgusu gibi birçok nedenin bulunması, sağlık yönetiminin profesyonellik gerektiren bir alan olduğunu ve bu alanda meslek edinmiş olan sağlık yöneticileri tarafından yönetilmesi gerektiğini göstermektedir. Şahman, Tengilimoğlu ve Işık tarafından özel hastane yöneticileri ile yapılan çalışmada, sağlık yöneticilerinin mesleki profesyonel olmasının kurumsallaşmaya ve pozitif sağlık çıktılarına olumlu katkı sağladığı bulunmuştur (23). Sürdürülebilir mesleki profesyonelliğin bireye, kuruma ve topluma sağdığı üstünlükler tahmin edilenin çok üzerindedir (24).

Sağlık yönetimi bölümü mezunlarının hak ettikleri pozisyon ve kadrolarda yer alabilmesi için öğrenci ve meslek derneklerinin organize olması, bu alandaki akademik personelin ve üst düzey yönetici konumundaki

kişilerin de sürece dahil edilerek Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarda konuyla ilgili farkındalık oluşturacak görüşme ve etkinliklerde bulunulması önerilmektedir. Sağlık Bakanlığı Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP)'nin "Bilgi ve Beceri ile Donanmış, Yüksek Motivasyonla Çalışan Sağlık İnsan Gücü" başlıklı bileşeninin açıklama kısmında "SDP'nin amaçlarına ulaşabilmesi, etkili bir yönetici kadrosuna sahip olmakla mümkündür. Hekimlerin işletme yöneticiliğinde istihdam edilmesi, hem hekime yapılan yatırımın amacı dışında kullanılmasını beraberinde getirmekte, hem de deneyimsiz yöneticiler ortaya çıkarmaktadır. Sağlık sistemi yöneticiliğinin hekimden bağımsız bir disiplin olarak güçlenmesi için gereken planlama, araştırma ve eğitim faaliyetlerine önem ve öncelik verilecektir." ifadesi yer almaktadır (25). Bu bileşen üzerinde de durularak ve hatırlatılarak, sağlıkta dönüşümün, gelişimin ve profesyonelleşmenin sağlık yönetimi bölümü ile arasındaki ilişkinin önemi vurgulanmalıdır. Ayrıca YÖK ile koordine kurularak, alandaki ihtiyaca göre kontenjan ayrılmasının gerektiği, aksi halde mesleğin algılanan değerinin kayba uğradığı ve çok sayıda işsiz mezunun olduğu/olacağı üzerinde durulmalıdır.

Sonuç olarak; üniversiteye öğrenci ve kamuya personel alımındaki kontenjanların, kamu ve özel sektördeki ihtiyaçlar gözetilerek İnsan Kaynakları Yönetimi ilkeleri doğrultusunda planlanması önerilmektedir. Profesyonelleşmenin özellikle de insan hayatına doğrudan etkili olan sağlık sektöründe profesyonelleşmenin vazgeçilmez bir gerçek olduğu perspektifinden bakıldığında, sağlık yönetimi alanında öğrenim gören sağlık profesyonellerinin kaliteli ve nitelikli sağlık hizmeti için kamuda daha fazla istihdam edilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Uzuntarla Y. Genç Yaş Grubunun Organ Bağışına Yönelik Düşünce ve Bilgi Düzeylerinin Verilen Eğitime Göre Karşılaştırılması. Turk Neph Dial Transpl 2016; 25(3):296-301.
2. Can A, İbicioğlu H. Yönetim ve Yöneticilik Yönünden Üniversite Hastanelerinin Değerlendirilmesi. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 2008;13(3):253-275.
3. Ertaş A. Sağlık Yönetiminde İntörnlük Uygulamaları ve Mesleki Oryantasyon. Journal of Medical Education and Informatics 2016;1:17-27.
4. Gökçora İH. Profesyonelliğe Saygı. Üniversite ve Toplum 2005;5(3).
5. Ruekert RW, Orville CW, Kenneth JR. The Organization of Marketing Activities: A Contingency Theory of Structure and Performance. Journal of Marketing 1985;49(1): 13-25.
6. Herdman EA. Meslekler ve Profesyonellik. Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi 2012;9(2):3-7.

7. Sarvan F. Gelişmiş Ülkelerde ve Türkiye’de Sağlık Hizmetleri Yöneticiliği Meslek ve Eğitimi. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Dergisi 1994;1(1):209-236.
8. Çimen M. Sağlık Yönetimi ve Sağlık Yönetim Eğitimi. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2010;1(3): 136-139.
9. Öztürk Z, İlman EZ. Sağlık Yönetimi ve İşletmeciliği Bölümünde Okuyan Öğrencilerin Bölümü Tercih Nedenleri ile Beklenti ve Motivasyon Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2015; 8(1):71-93.
10. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM). Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu 2016.(<http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2016/LYS/TERCIH/OSYSKONTKILAVUZU29072016.pdf>).
11. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM). KPSS-2016/1: Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadro ve Pozisyonlarına Yerleştirme İçin Tercih Kılavuzu ve Bilgileri. (http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2016/KPSS/TERCIH1/TABLO-3_lisans22062016.pdf).
12. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM). KPSS-2016/2: Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadro ve Pozisyonlarına Yerleştirme İçin Tercih Kılavuzu ve Bilgileri. (http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2016/KPSS/TERCIH2/Tablo3_21122016.pdf).
13. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM). KPSS 2016/3: Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Tercih Kılavuzu ve Bilgileri. (<http://www.osym.gov.tr/TR,10273/kpss-20163-saglik-bakanligi-ve-bagli-kuruluslari-kpss-20163-tercih-kilavuzu-ve-bilgileri.html>).
14. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM). KPSS 2016/4: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Tercih Kılavuzu ve Bilgileri. (<http://www.osym.gov.tr/TR,10274/kpss-20164-gida-tarim-ve-hayvancilik-bakanligi-kpss-20164-tercih-kilavuzu-ve-bilgileri.html>).
15. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM). KPSS 2016/5: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tercih Kılavuzu ve Bilgileri. (<http://www.osym.gov.tr/TR,12617/kpss-20165-cevre-ve-sehircilik-bakanligi-tercih-kilavuzu.html>).
16. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM). KPSS 2016/6: Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Tercih Kılavuzu ve Bilgileri. (http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2016/KPSS/TERCIH6/TABLO-3_12102016.pdf).
17. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM). KPSS 2016/7: Tercih Kılavuzu ve Tablolar. (<http://www.osym.gov.tr/TR,12739/kpss-20167-tercih-kilavuzu-ve-tablolar.html>).
18. Chan DSK. Association Between Student Learning Outcomes From Their Clinical Placement and Their Perceptions of The Social Climate of The Clinical Learning Environment. Internatinal Journal of Nursing Studies 2002;39:517-524.
19. Çalışkan T, Akgöz S. Sağlık Yüksek Okulu Öğrencilerini Mesleki Yařama Hazırlamada Yıl İçi ve Yaz Stajlarının Katkısı. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 2005;31(1):9-13.
20. Karaöz S. Hemşirelikte Klinik Öğretime Genel Bir Bakış ve Etkin Klinik Öğretim İçin Öneriler. Hemşirelikte Araştırma ve Geliştirme Dergisi 2001;3:15-21.
21. Tengilimoğlu D, Işık O, Akbolat M. Sağlık İşletmeleri Yönetimi. Nbel Yayın Dağıtım, Ankara, 2009.
22. Akwahle W. An Urgent Call to Professionalize Leadership and Management in Health Care Worldwide. Management Sciences For Health 2006; (4):1-21.
23. Şahman İ, Tengilimoğlu D, Işık O. Özel Hastanelerde Yönetimin Profesyonelleşmesinin, Kurumsallaşma Süreci Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Alan Çalışması. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 2008;10(2):1-23.
24. Adıgüzel O, Tanrıverdi H, Özkan DS. Mesleki Profesyonellik ve Bir Meslek Mensupları Olarak Hemşireler Örneđi. Yönetim Bilimleri Dergisi 2011;9(2):237-259.
25. T.C. Sağlık Bakanlığı. Sağlıkta Dönüşüm. Ankara, Aralık 2003.